

Perspectiefnota 2025

Gemeente Dronten,

Definitieve besluitvorming

College:

Raad:

14 mei 2024

11 juli 2024

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Aanbiedingsbrief	3
Financiële kaders voor de begroting	5
Structureel begrotingsresultaat	5
Financiële hoofdlijnen	6
Ontwikkelingen	7

Aanbiedingsbrief

Geachte leden van de raad,

Voor u ligt de Perspectiefnota 2025 als start van het begrotingsjaar 2025. Het college staat klaar om actief te blijven inzetten op het ontwikkelen van een ambtelijke organisatie die adaptief kan inspelen op de in toenemende mate complexe vraagstukken waar we als (lokale) overheid voor staan. Daarbij streven we ernaar uw raad in staat te stellen effectief te sturen en uw controlerende rol uit te voeren, met als essentiële randvoorwaarde solide robuuste financiën

Robuuste financiën als randvoorwaarde omvat onder andere continue monitoring, het borgen en beheersen van processen door inzicht en overzicht te faciliteren en het versterken van het collectief strategisch denken.

We verschuiven van een focus op beschikbare middelen naar denken vanuit het beoogde effect dat we willen bereiken en de taken die daaraan bijdragen. Van een focus op een sluitend begrotingsresultaat naar het mogelijk maken te kunnen sturen op effect. Het bouwen van dit fundament vergt tijd en zal meer tijd kosten dan de duur van deze collegeperiode. Met de stappen die we al hebben gezet en gaan zetten de komende jaren leggen we een solide duurzame basis voor toekomst.

Van Kadernota naar Perspectiefnota

Bij deze manier van denken hoort een Perspectiefnota waarmee een beeld van (toekomstige) ontwikkelingen wordt geschetst en uw raad in staat stelt richtinggevende uitspraken te doen en kaders mee te geven. Dit stimuleert adaptief denken enerzijds en eigentijds bestuur anderzijds. Het moedigt medewerkers, college en raad aan om buiten de gebaande paden te denken en creatieve oplossingen te vinden voor complexe problemen, met tastbare resultaten voor onze inwoners.

Stevig fundament

We hebben met elkaar afgesproken om stevig in te zetten op het denken en werken vanuit de noodzaak om maatschappelijke impact te realiseren. Een nadrukkelijke vraag daarbij is om beleid meer SMART te formuleren. De Dronter principes dienen hiervoor zowel als mooi vertrekpunt als basis voor het werk. Het zijn ten slotte de principes die de samenleving ons heeft aangereikt.

Deze huidige tijd brengt met zich mee dat wanneer uitdagingen zichtbaar worden, dit vaak zorgt voor verontrusting en een roep om directe actie door maatregelen te treffen. Het is – juist in deze tijd – van belang dat we onszelf voldoende tijd gunnen om deze uitdagingen te begrijpen, de onzekerheid te omarmen en maatregelen te treffen die weloverwogen zijn en daadwerkelijk duurzaam bijdragen. Daarmee zorgen we ervoor dat ons fundament voor het bestuur en voor de uitvoerende organisatie stevig genoeg is voor de toekomst.

Inzet 2025

Voor 2025 zetten we daarom in om alles dat op dit moment in gang is gezet, goed uit te voeren en te implementeren. Dit betekent dat het nu niet de tijd is met grootse nieuwe thema's te komen, maar om de komende anderhalf jaar door te ontwikkelen op ingezet beleid. Dit vraagt een voortdurende afweging welke taken moeten worden uitgevoerd om het gewenste effect te bereiken in relatie tot de uitvoeringskracht van de organisatie.

Concreet betekent dit voor 2025 dat veel werkzaamheden ogenschijnlijk going concern zijn. Maar die schijn bedriegt. We hebben namelijk te maken met de context van deze tijd, waarbij we datgene wat we willen doen, ook goed willen doen en passend bij deze tijd.

Een mooi voorbeeld hiervan is ons streven inwoners centraal te stellen in ons handelen, waarbij we goed oog en oor hebben voor wat er leeft en speelt in onze samenleving. Deze beweging is in gang gezet en vraagt in 2025 en volgende jaren extra aandacht. Onder het begrip 'participatie' zijn daarvoor verschillende initiatieven genomen zoals het organiseren van een burgerberaad voor de toekomstvisie, zijn we in gesprek over het Kindcentrum en over de huisvesting van arbeidsmigranten en starten we met een traject voor het identificeren van voorzieningen en activiteiten met de grootst mogelijke maatschappelijke impact voor Biddinghuizen. Daarnaast werken we met een kansenkaart voor het centrum van Dronten en staan we aan de vooravond van het starten van sleutelprojecten in de beide dorpen en ontwikkeling van Dronten Zuid.

Het betrekken van onze inwoners bij het beleid en de uitvoering ervan vinden we zoals gezegd belangrijk, omdat we geloven dat we daardoor betere besluiten kunnen nemen. Tegelijkertijd zijn deze trajecten intensief en vragen veel capaciteit. We moeten realistisch zijn over wat haalbaar is binnen een bepaalde periode. We willen de goede dingen ook goed kunnen doen.

In 2025 blijven we stevig inzetten op het creëren van maatschappelijke impact vanuit het Brede welvaartspectief. Ondersteund door een planning en control instrumentarium dat sturing en controle beter mogelijk maakt, met meer aandacht voor feiten en data.

Blik op de toekomst vanuit financieel perspectief

Al jaren wordt gesproken over het ravijnjaar 2026. De onduidelijkheid vanuit het Rijk over de bekostiging van gemeenten helpt niet. Het huidige proces van de vorming van een Kabinet doet niet veronderstellen dat op korte termijn wel duidelijkheid wordt geboden. De VNG heeft eerder aangegeven dat in de begroting zichtbaar moet worden gemaakt wat het effect is van de korting dit het Rijk mogelijk voorstaat. Daarnaast speelt al jaren dat allerlei taken via meer incidentele middelen worden aangezwengeld. Denk aan asielopvang, het vraagstuk opvang Oekraïners, duurzaamheid, woonimpuls, veiligheid (boa's) en nacalculatie in het sociaal domein.

Hoewel het financiële perspectief richting 2026 en verder nog onduidelijk is, zetten we in op een "ravijn-maximalisatie" benadering. Dit betekent meer grip op incidentele taken en bijbehorende financiering. Incidentele taken worden ingevuld door incidentele functies. Formatie wordt reëel begroot.

We streven naar een sluitende begroting in 2025. Richting 2026 en verder zullen we in 2025 geen overhaaste maatregelen treffen die de ingezette ontwikkelingen voor een toekomstbestendig fundament in gevaar brengen. We richten ons op het grondig analyseren van de impact van de herstructurering van het gemeentefonds voor de gemeente Dronten en identificeren gebieden waar eventuele aanpassingen mogelijk zijn richting de Programmabegroting van 2026-2029.

Het college heeft vooruitlopend daarop de ambtelijke organisatie aangemoedigd om inhuur op een verantwoord niveau te brengen en uitgedaagd om bestaande taken en verantwoordelijkheden binnen de huidige formatie op te pakken.

We zijn vastberaden om onze doelstellingen te behalen en kijken ernaar uit ook in 2025 samen met u adaptief toe te werken naar een toekomstbestendig Dronten.

College van B&W
14 mei 2024

Financiële kaders voor de begroting

Structureel begrotingsresultaat

De komende jaren verandert het financiële beeld van onze gemeente sterk. Een aantal grote maatschappelijke en financiële ontwikkelingen gaan nu echt onze Begroting veranderen. Dit betekent concreet dat we voor 2025 een beperkt positief structureel evenwicht zullen hebben. Vanaf het ravijnjaar 2026 bewegen we naar een structureel tekort van meer dan 5 miljoen. We kiezen er echter voor om het structurele tekort over de periode 2026 - 2028 te laten zien. Dit tekort laat zien hoe groot de uitdagingen zijn in deze en de volgende begrotingsperiode wanneer het ravijnjaar zich in volle omvang voltrekt. We sluiten met deze presentatie aan bij adviezen van de VNG over deze begrotingsperiode.

In deze Begroting is de Meicirculaire 2024 nog niet verwerkt. Onder het kopje Gemeentefonds kunt u onze verwachtingen over de ontwikkelingen van het gemeentefonds teruglezen.

Financieel perspectief 2025-2028				
(x € 1.000)	2025	2026	2027	2028
Stand 1e financiële Tussenrapportage 2025 structureel	5.573	-274	807	807
Stand 1e financiële Tussenrapportage 2025 incidenteel	-912	-504	-366	-366
Begrotingssaldo Begroting 2025 na Tussenrapportage	4.661	-778	440	440
Wijzigingen structurele lasten	-6.598	-7.098	-8.098	-8.598
Wijzigingen structurele baten	1.025	2.425	2.425	2.425
Wijzigingen incidentele lasten	-188	-1.400	-1.400	0
Wijzigingen incidentele baten	-1.400	0	0	0
Totaal wijzigingen Perspectiefnota	-7.161	-6.073	-7.073	-6.173
Prognose begrotingssaldo bij Perspectiefnota	-2.500	-6.843	-6.633	-5.733
Waarvan Structureel	0	-4.939	-4.866	-5.366
Waarvan Incidenteel	-2.500	-1.904	-1.766	-366
Prognose begrotingssaldo bij Perspectiefnota	-2.500	-6.843	-6.633	-5.733

Financiële hoofdlijnen

In bovenstaand financieel perspectief is te zien dat de wijzigingen in de lasten het beeld van de Perspectiefnota bepalen. Met name de jaren 2026 en verder voeren meer dan 8 miljoen aan lasten toe. We zien met het oog op de meerjarenbegroting dat er hierdoor een structureel begrotingstekort zal ontstaan. De ontwikkelingen die bepalend zijn voor dit beeld zijn in onderstaande tabel opgenomen en worden vervolgens nader toegelicht. Er is nadrukkelijk voor gekozen om bij de hoofdlijnen te blijven in deze Perspectiefnota. Dit houdt de totaalopgave overzichtelijk en biedt voldoende houvast om de juiste gesprekken te kunnen voeren.

Financiële ontwikkelingen					
Lasten	S/I	2025	2026	2027	2028
Personeelslasten in lijn met huidige taken en verantwoordelijkheden	S	-4.700	-4.700	-4.700	-4.700
Strategisch Vastgoed Plan: o.b.v. investeringsplan, toename afschrijvingslasten	S	0	0	0	0
Aantrekken vreemd vermogen i.v.m. Strategisch Vastgoed Plan (rentelasten)	S	0	-500	-1.500	-2.000
Diverse ontwikkelingen in aanbestedingen	S	-960	-960	-960	-960
Indexaties van lasten (gedekt door indexaties lokale belastingen en leges)	S	-1.025	-1.025	-1.025	-1.025
Kaderstellende opdracht begrotingssaldo 2025	S	337	337	337	337
Toename takenpakket OFGV	S	-250	-250	-250	-250
Nieuwe beleidsperiode sociaal domein	S	pm	pm	pm	pm
Dronten 2050: fase 1	I	-1.400	-1.400	-1.400	0
Personeelslasten in lijn met huidige taken en verantwoordelijkheden	I	-1.173	pm	pm	pm
Kaderstellende opdracht begrotingssaldo 2025	I	2.385	0	0	0
Totaal lasten		-6.786	-8.498	-9.498	-8.598
Baten	S/I	2025	2026	2027	2028
Wijzigingen gemeentefonds - nieuwe financieringssysteem	I	-1.400	0	0	0
Wijzigingen gemeentefonds - schrappen oploep opschalingskorting	S	0	1.400	1.400	1.400
Indexaties lokale belastingen en leges	S	1.025	1.025	1.025	1.025
Totaal baten		-375	2.425	2.425	2.425
Totaal wijzigingen financiële ontwikkelingen		-7.161	-6.073	-7.073	-6.173

Ontwikkelingen

Gemeentefonds

De onzekerheid in het gemeentefonds is nog aanwezig. Het huidige demissionaire kabinet heeft veranderingen in gang gezet voor het gemeentefonds met een nieuwe financieringssystematiek op basis van het bruto binnenlands product (bbp). Invoering zou vanaf 2026 plaatsvinden, maar zoals in de Voorjaarsnota is opgenomen, moet het al vanaf 2024 ingevoerd worden. Het vervroegd invoeren gaat gepaard met minder inkomsten voor het gemeentefonds. De gevolgen zijn in 2024 voor rekening van het Rijk, maar voor 2025 wordt eenmalig het gemeentefonds verlaagd met totaal 675 miljoen. Dit zal naar verwachting ongeveer 1,4 miljoen zijn voor Dronten. De Raad voor het openbaar bestuur stelt dat er onbalans is ontstaan tussen het Rijk, provincieën en gemeenten en dat de taken, verantwoordelijkheden en bekostiging slecht op elkaar aansluiten. Het Rijk erkent dat de taken van provincieën en gemeenten vanuit het Rijk en de middelen (verder) uit balans raken, maar stelt dat dit niet door de nieuwe systematiek komt. De VNG is aan het onderzoeken waar mogelijk taken teruggegeven kunnen worden aan het Rijk als er geen juiste balans en voldoende compensatie in middelen zal komen.

Vanaf 2015 is er sprake van een groeiende opschalingskorting in het gemeentefonds. De (gedwongen) intentie van het Rijk was dat gemeenten zouden fuseren tot 100.000+ gemeenten om schaalvoordelen te verkrijgen en kosten te besparen. De schaalvergroting van gemeenten heeft niet plaatsgevonden zoals was beoogd, maar de korting op het gemeentefonds is nog wel steeds van kracht. De afgelopen jaren is de opschalingskorting in het gemeentefonds steeds incidenteel bevroren. Het demissionaire kabinet heeft in samenspraak met de koepels van de medeoverheden besloten om de oploop van de opschalingskorting te schrappen vanaf 2026.

Voor gemeente Dronten betekent dit afgerond 1,4 miljoen structurele baten. Tot slot wordt in het gemeentefonds gekeken naar de bijdrage voor Wmo. Onderzocht wordt of de Wmo, of een deel ervan, niet meer uitgekeerd wordt met de algemene uitkering, maar met een aparte financiering. Vooruitlopend hierop worden aanvullende middelen beschikbaar gesteld boven op de nieuwe bbp-systematiek. Het is nog onduidelijk wat dit betekent voor gemeente Dronten, maar het zal onderdeel zijn van de circulaire.

De Voorjaarsnota is op het moment van schrijven niet definitief en het formeren van een nieuw kabinet is nog gaande. Onduidelijk is het effect van de verkiezingsuitslag op de omvang van het gemeentefonds en gemeentefinanciën in brede zin. De Meicirculaire zal een deel van de onduidelijkheid wegnemen. Op basis van de Voorjaarsnota zal na vaststelling het probleem van het ravijnjaar kleiner worden, maar niet verdwijnen.

De VNG zal na de Meicirculaire een standpunt innemen en afstemmen met de toezichthouders (provincie Flevoland voor ons). Hierna zal een begrotingsadvies door het VNG worden opgesteld hoe om te gaan met het ravijnjaar en de consequenties van de nieuwe financieringssystematiek van het gemeentefonds.

Indexaties

Op basis van diverse berichtgevingen wordt verwacht dat de inflatie in 2025 zal afnemen. Ook de cijfers vanuit het Centraal Planbureau voorspellen deze trend in het Centraal Economisch Plan (CEP). De prijsindexatie zoals we die in Dronten hanteren, is een combinatie van inflatie op basis van de kerncijfers "Prijs bruto binnenlands product" en "Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers". Beiden wordt voor de helft meegenomen bij het bepalen van de indexatie. Hierbij wordt, om grote schommelingen te voorkomen, de twee voorgaande jaren betrokken. Doordat er twee jaar teruggekeken wordt, worden de werkelijke (bijgestelde) cijfers meegenomen. Op basis hiervan is de indexatie voor 2025 6,5%. Deze indexatie gaat tegen de verwachte trend in voor 2025, maar komt dus door het rekening houden met de voorgaande jaren. Omgekeerd is dan ook het geval in een periode van lage inflatie. Met een verwachte stijging zal de indexatie ook minder hard stijgen op basis van de systematiek.

De indexatie van 6,5% wordt gebruikt als basis om de nieuwe tarieven (zoals de OZB, afval- en rioolheffing) van de gemeente te bepalen. De indexatie wordt onder andere gebruikt om algemene loon- en prijsstijgingen op te vangen. Om die reden is deze neutraal doorgevoerd. Afhankelijk van de compensatie die wij in de Meicirculaire ontvangen, wordt duidelijk wat de mogelijke impact op de begroting gaat zijn.

Indexatie personeelslasten

De indexatie op personeelslasten is losgelaten bij Programmabegroting 2023, omdat de personeelsbegroting toen is opgesteld op basis van eindschaal systematiek. In de Programmabegroting 2024 is geen rekening gehouden met de financiële consequenties van een mogelijke nieuwe cao in verband met de onzekerheid op basis van de onderhandelingen. De huidige cao is halverwege december 2023 vastgesteld, na vaststelling van de Programmabegroting 2024, waardoor de hogere salarislaster niet zijn aangepast. Deze lasten zijn alsnog opgenomen in de eerste financiële tussenrapportage.

De huidige cao loopt tot 31 maart 2025. Op basis van de afgelopen jaren en voorspelling vanuit het Centraal Planbureau (CPB) in het Centraal Economisch Plan (CEP), wordt verwacht dat er weer een cao met indexatie wordt vastgesteld. Hierbij wordt voorgesteld om een nieuwe indexeringssystematiek toe te passen op basis van het CEP van het CPB. Als basis wordt het kerncijfer "Prijs overheidsconsumptie, beloning werknemers" gehanteerd. Dit kerncijfer geeft de gemiddelde structurele stijging van lonen en salarissen van de collectieve sector (alle lagen van overheden, waterschappen en instellingen voor sociale zekerheid) weer. De incidentele stijging wordt niet begroot, omdat dit vanuit de systematiek van de begroting op het einde van de schaal bekostigd moet worden. Omdat nu gestart wordt met een nieuwe systematiek, wordt niet teruggekeken naar de voorgaande jaren. De indexatie wordt hiermee overgenomen vanuit het CEP jaarschijf 2025 en is 4,4%.

Naast verhoging van de lasten worden gemeenten voor een (groot) deel gecompenseerd door het Rijk met de circulaires. Het is geen volledige structurele compensatie. Om de lasten op te vangen, wordt op basis van de indexatie op belastingen en leges het verschil geheven. Bij de circulaires is pas duidelijk hoeveel er daadwerkelijk wordt gecompenseerd door het Rijk. De Meicirculaire is geen onderdeel van de Perspectiefnota in verband met de timing, maar wel onderdeel van de begroting. Deze baten worden dus bij de Programmabegroting opgenomen.

Personeelslasten

Het afgelopen jaar is hard gewerkt om de grip op de personeelslasten te verbeteren, zodat we beter sturing kunnen geven aan de organisatie. Dit was mede noodzakelijk in onze aanpak richting robuuste financiën. De uitkomst is dat het de verschillen zichtbaar maakt tussen de oude vertaling naar de begroting en de nieuwe vertaling die recht doet aan de werkelijke situatie in Dronten. Deze verschillen trekken we richting de begroting van 2025 recht om te zorgen dat we de doelen en taken van Dronten duurzaam kunnen blijven uitvoeren. We zien nu dat de aanpassing naar de werkelijkheid een correctie vraagt van incidenteel in 2025 1,2 miljoen en rond de 4,7 miljoen structureel.

Vooruitlopend op de Programmabegroting 2026-2029 heeft het college de organisatie de opdracht gegeven na verwerking van deze aanpassingen in de personeelslasten in te zetten op een formatiestop voor de bestaande taken en verantwoordelijkheden. Hiermee borgen we enerzijds de grip op de personeelslasten en zetten we anderzijds in op het voorbereiden op de uitdagingen bij de Programmabegroting 2026-2029. Ook vragen we de organisatie verstandig om te gaan met eventuele bezettingsruimte die kan ontstaan, met name bij het overgaan tot de inzet van inhuur. Inhuur is een relatief duur middel om werk gedaan te krijgen. Door hier bewuste keuzes in te maken, kan worden bijgedragen om binnen de incidentele kaderstelling van 2,5 miljoen van het begrotingssaldo te blijven.

Maatschappelijke investeringen

De gewenste investeringen vanuit het SVP zullen in de komende jaren een toenemende kapitaalbehoefte met zich gaan meebrengen. Met andere woorden, we zullen geld moeten gaan lenen. Ondanks dat de besluitvorming per investeringsobject nog apart zal plaatsvinden, willen we in de begroting wel rekening houden met de toenemende lastendruk door jaarlijks vanaf 2026 extra rentelasten toe te voegen. Elke 500k aan rentelasten staat gelijk aan ongeveer 12,5 miljoen extra investeringscapaciteit. Er is dan rekening gehouden met een rentepercentage van 4%. Wanneer meer helderheid is in een investering en de doorlooptijd van het project, kan deze inschatting verder worden aangescherpt. Ook na 2028 dient rekening gehouden te worden met het doorgroeien van deze rentelasten. De totaal investeringsopgaaf voor de komende 5 tot 10 jaar is groter dan 100 miljoen. Afhankelijk van de rente ontwikkeling en de timing van de investeringen, wordt het financiële beeld de komende jaren hier steeds meer door bepaald.

Aanbestedingsontwikkelingen

Op dit moment lopen diverse aanbestedingen, waarbij nu al duidelijk is dat deze impact gaan hebben op de begroting. We hebben de bekende prijsstijgingen van twee specifieke aanbestedingen in de tabel. De prijsdruk is een belangrijke reden van de verwachte stijging van de lasten van deze aanbestedingen en volgende aanbestedingen.

Toenemende takenpakket OFGV

De Omgevingsdienst Flevoland, Gooi en Vechtstreek (OFGV) is voor ons een belangrijke verbonden partij op het gebied van de milieutaken. Zij voeren diverse werkzaamheden uit en mede door de invoering van de omgevingswet komen daar nu meer taken en werkzaamheden bij. OFGV zet tevens in op het verbeteren van de kwaliteit van deze taken en werkzaamheden. De miljoenen die OFGV daarvoor nodig heeft, komen deels voor onze rekening. We houden rekening met een groei van ongeveer 0,3 miljoen. Dit bedrag is afhankelijk van de zienswijzeprocedure.

Nieuw beleid Sociaal domein

We bereiden ons voor op een nieuwe beleidsperiode in het sociaal domein (2025-2028). Daarin zetten we samen met uw als raad, maatschappelijke partners en inwoners een beweging in gang, met als streven de brede welvaart in de gemeente Dronten te vergroten en zo onze gemeente een beetje mooier te maken. Dat vraagt vertrouwen en ook lef, van ons allemaal. Het proces dat we samen ingaan, kost tijd. We willen die tijd ook nemen om uw raad in staat te stellen zorgvuldig de effecten te bepalen, daarin te prioriteren en vast te stellen welk budget daarvoor beschikbaar is. Om die reden is deze nu als pro memorie in de Perspectiefnota opgenomen. Hierbij gaan we ervan uit dat 2025 een overgangsjaar zal zijn (in financiële zin afbouw en opbouw incidentele en structurele verplichtingen) en vanaf 2026 de structurele gevolgen van de keuzes in de begroting worden verwerkt.

Dronten 2050

We hebben vorig jaar een historisch besluit genomen met betrekking tot onze groeiambitie. In navolging van dit besluit zetten we vervolgstappen om hier een passend vervolg aan te geven. We houden vooralsnog rekening met 1,4 miljoen aan incidentele lasten vanaf 2025. Hiermee wordt duidelijk dat het een opgave is die er niet zomaar bij gedaan kan worden. Met deze 1,4 miljoen zijn in eerste instantie enkel de (personele) projectkosten afgedekt voor de komende jaren. In de komende P&C documenten wordt Dronten 2050 standaard toegelicht, zodat iedereen meegenomen kan worden op de voortgang van dit project en de mogelijke gevolgen voor de gemeentefinanciën.

Kaderstellende opdracht begrotingssaldo 2025

We zijn een financieel gezonde gemeente en we willen dat blijven. Het financiële beeld voor onze gemeente verandert, dat maken we middels deze Perspectiefnota duidelijk. We hebben een financiële positie waardoor we hier met geduld en bedachtzaamheid richting de toekomst naar kunnen handelen. Voltrekt het ravijnjaar zich, dan is het begrijpelijk dat er passende maatregelen worden genomen, die meer inhouden dan het toepassen van de bekende kaasschaafmethode.

In de Programmabegroting 2025 zal het college voor het jaar 2025 een structureel sluitende begroting presenteren. We stellen voor maximaal 2,5 miljoen incidenteel beschikbaar te stellen voor 2025. Met deze kaderstellende opdracht kan de organisatie richting 2026 de huidige ontwikkelingen voortzetten, en houden we ook de financiële positie op een gezond niveau.

Voor de jaren 2026 tot en met 2028 laten we de structurele tekorten zien zoals weergegeven in het financieel perspectief. Hiermee hebben we gehoor gegeven aan de oproep van de VNG tot 'ravijn-maximalisatie', om het effect van het voorgenomen rijksbeleid goed zichtbaar te krijgen en te houden. In de Perspectiefnota 2026 gaan we op basis van Effect Gericht Sturen en SMART begroten structurele oplossingen voorstellen om te zorgen dat de Programmabegroting 2026 structureel sluitend wordt. Daarin zullen de ontwikkelingen in het gemeentefonds een belangrijk financieel kader vormen. Het college zet zich daarom nu in om een goed fundament hiervoor te bouwen en ervoor te zorgen dat de zaken die reeds in gang zijn gezet binnen de spankracht van de organisatie kunnen worden uitgevoerd.